

Вікторія Ленько,

Любов Прокопів

(Івано-Франківськ, Україна)

ПОНЯТТЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ

На сучасному етапі важливою ознакою інноваційності є відкритість та здатність до створення нового. Майбутні педагоги повинні орієнтуватися в сучасних підходах, теоріях, концепціях, тому що нові підходи значно перевищують класичну освіту

Закон України «Про освіту» передбачає введення інноваційних форм навчання і виховання. Використання інноваційних технологій активізує у студентів пізнавальні процеси, формує навчально-пізнавальні навички, прийоми та методи.

Зокрема, інноваційні технології сприяють подоланню учнями певних проблем пізнання, знижують почуття тривоги й дискомфорту у новій для них обстановці, що покращує успішність і пізнавальну активність студентів.

У цьому контексті дослідження питань розуміння інноваційних технологій є вкрай актуальним.

Над проблемами інноваційної діяльності працювали вчені К. Ангеловський, І. Бех, Л. Ващенко, Г. Герасимова В. Журавльов, О. Козлов, А. Ніколс, Л. Хуторський та ін. Вивченням інноваційних технологій займалися сучасні педагоги А. С. Белкін, А. Єршов, О. Пометун, Л. Пироженко та інші.

Ефективність використання інноваційних технологій втілено у працях І. Дичківської [3], О. Коберник [4], О. Пехоти [6], М. Чепіль [7], Д. Чернілевського [8] та ін.

Однак проблеми інноваційної освіти у сучасному ВНЗ є дослідженими недостатньо. Не зважаючи на ці дослідження на сьогодні відсутні конкретні поняття «освітня інновація».

Створенням інноваційних технологій почали займатись з кінця 50-х років ХХ століття, на практиці почали використовувати їх у середині 80-х років ХХ століття. Особливістю інноваційного викладання є його відкритість майбутнього.

У Великому тлумачному словнику української мови під «інновацією» розуміємо «нову зміну чи винахід» [1, с.498].

Дещо ширше пояснює значення цього слова педагогічний словник. У ньому тлумачиться визначення «інновація» як введення нового в цілі, зміст, форми, і методи навчання та виховання [2].

Існують різні наукові підходи до проблеми інноватики. М. Кларін, відомий спеціаліст із зарубіжної педагогіки, відзначає, що під поняттям

«інновація» науковці розуміють тлумачення, «приналежне не тільки до створення і поширення новацій, а й до змін у способах діяльності, стилі мислення, які з цим пов'язані. Розглядаючи інноваційні моделі навчання в такий спосіб, ми звертаємося до нових дидактичних підходів, які формують нетрадиційне уявлення про організацію навчального процесу» [4, с. 55].

З інноваціями тісно пов'язане поняття «технології». Як зазначає Л. Прокопів, важливою складовою освітніх інновацій є технологізація – виражене дотримання змісту та певної послідовності запровадження нових методів, форм і технік навчання.

«Історично поняття «технологія (грец. *techne* – мистецтво, майстерність і *logos* – слово, вчення) у значенні науки про майстерність виникло у зв'язку з технічним прогресом. Найзначущішим воно є у виробничій діяльності, де технологія трактується як сукупність знань про способи і засоби оброблення матеріалів, мистецтво володіння процесом [5].

Детальніше проаналізувала визначення інноваційної педагогічної технології І. Дичківська, вона стверджує, що це цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів, педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів [3].

Нам імponує визначення Д. Чернілевського та І. Луцького. Під інноваційними технологіями вони розуміють технології активного, модульного та проблемного навчання, а також дидактичні ігри [8, с.287-318].

В. Сластьонін, Л. Подимова вважають інновації комплексним процесом створення, розповсюдження та використання нового практичного засобу в галузі техніки, технології, педагогіки, наукових досліджень.

І. Підласий заперечує і вважає, що інновації – це ідеї, і процеси, і засоби, і результати, взяті в якості якісного вдосконалення педагогічної системи [6, с. 23].

Отже, як зазначають українські вчені, «Інновації в освіті – це процес творення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, у результаті яких підвищуються показники (рівні) досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно нового стану» [5, с. 12]

Загалом інновація освіти – це постійний процес певних змін, що передбачають певні освітні компоненти та їх зміну мету, зміст, форми та методи освіти.

Розуміння даного тлумачення сучасними науковцями дає можливість стверджувати, що інновації у сучасному освітньому просторі передбачають:

- 1) організацію нових технологій навчання та виховання з питань професійної освіти;
- 2) вивчення, узагальнення та поширення кращого вітчизняного, європейського та світового досвіду в цій сфері;
- 3) проведення конференцій, семінарів, круглих столів, тренінгових курсів з інноваційних методик викладання;
- 4) рейтингову систему контролю організації навчального процесу й оцінки знань студентів [5].

Ми бачимо, що даний термін спричинив чимало розбіжностей між науковцями. Деякі з них під інновацією розуміють нове, лише те яке має результативні зміни у системі, інші переконані, що до цієї категорії можна віднести будь-як і нововведення, навіть не значні.

Отже, дослідження показали, що інноваційні технології є важливим аспектом розвитку сучасної освіти у педагогіці та є необхідною для досягнення певної мети в системі освіти. Автори по-різному трактують поняття інноваційні технології та на сьогодні немає однозначного визначення щодо цієї категорії.

Наше дослідження не є вичерпним. Дана стаття не вичерпує всіх аспектів роботи. Перспективним для нашого дослідження є питання методики інноваційних технологій у вищих закладах освіти.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад.; голов.ред. В.Т.Бусел. К.: Ірпінь, 2009. 498с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
3. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. 3-тє видання, виправлене. К., Академвидав, 2015. 304 с.
4. Коберник О. Підготовка майбутніх вчителів до інноваційної педагогічної діяльності. *Електронний ресурс*. Режим доступу: URL.: <http://studentam.net.ua>.
5. Курс «Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ». *Електронний ресурс*. URL.: <http://www.pu.if.ua/depart/PedagogicsHistory/resource/file/robochaprograma/kli.pdf>
6. Пехота О. Особистісно-орієнтована освіта і технології. *Електронний ресурс*. URL.: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2000/7-1-4.pdf>.
7. Чепіль М. Педагогічні технології: *навчальний посібник*. Київ, 2012. 224 с.
8. Чернілевський Д., Гамрецький С., Зарічанський О. Луцький І. та ін. Педагогіка вищої школи. *Підручник*. Вінниця: АМСКП, Глобус-Прес, 2010. 408 с.